

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, december 2023

Wanneer gebruikt een professional de meldcode?

Een professional doorloopt de stappen van de meldcode als hij of zij vermoedens heeft van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het gaat hierbij niet alleen om vermoedens van fysiek geweld, maar ook om vermoedens van psychisch of seksueel geweld en vermoedens van verwaarlozing.

Stap 1: signalen in kaart brengen

Zorgen of vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld bezorgen leerkrachten vaak een "niet pluis gevoel". Het is in eerste instantie van belang dat de leerkracht signalen in kaart brengt: Wat is concreet zichtbaar (uiterlijk/ gedrag van het kind), wat vertelt een kind, wat vertellen ouders, wat is zichtbaar in het contact tussen ouder(s) en kind, welke informatie komt van anderen uit de omgeving van het kind, wat doet zich concreet voor? De leerkracht verzamelt de signalen en maakt hiervan notities in Esis.

Stap 2: bespreken

De leerkracht bespreekt de waargenomen signalen met collega's (leerkracht van het vorige schooljaar, collega die een broertje of zusje in de groep heeft) en met de intern begeleider. De intern begeleider raadpleegt eventueel Veilig Thuis. De intern begeleider stelt altijd de directeur op de hoogte.

Stap 3: gesprek met de ouder(s)/verzorger(s)

Overleg met ouders hoort bij elke stap in het zorgtraject. De leerkracht bespreekt samen met de intern begeleider de signalen en eventuele informatie van collega's met de ouder(s). In een eerste gesprek is het meestal nog onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Veel signalen kunnen wijzen op kindermishandeling, maar ook een andere oorzaak hebben. Door ouders te informeren over de signalen, te vragen naar de thuissituatie en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bevestigd worden. Later gaat het gesprek over de stappen die gezet kunnen worden en de aanpak van de situatie. Van het gesprek en de gemaakte afspraken wordt een notitie gemaakt in Esis.

Stap 4: wegen van huiselijk geweld/kindermishandeling

De volgende stap is de signalen, het ingewonnen advies van collega's en informatie uit het gesprek met ouders te bespreken met de desbetreffende leerkrachten, de directie en de intern begeleider.. De aard en de ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld worden daarin multidisciplinair afgewogen.

- Hebben wij op basis van stap 1 t/m 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Hebben wij een vermoeden van een acute of structurele onveiligheid?

Stap 5: neem 2 beslissingen

1. Is melden noodzakelijk?
Melden is noodzakelijk als er sprake is van:
 - Acute onveiligheid
 - Structurele onveiligheid
2. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?
Hulp verlenen is mogelijk als:
 - De professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of te organiseren.
 - De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp.
 - De hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Indien hulp verlenen op basis van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

Als hulpmiddel om te komen tot het besluit om te melden is het per 1 januari 2019 verplicht om als beroepskracht een afwegingskader te gebruiken in stap 4 en 5 van de meldcode.

Dit afwegingskader helpt hen bij het wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en bij het beslissen. De afwegingskaders voor in de meldcode zijn in de eerste helft van 2018 opgesteld door de beroepsgroepen die vallen onder de meldcode. In de tweede helft van 2018 wordt er met de afwegingskaders geoefend. De afwegingskaders die gemaakt zijn door de beroepsgroepen vindt u in de [Toolkit huiselijk geweld en kindermishandeling](#).

Aandachtspunten:

- Het is niet de taak van onderwijsmedewerkers om bewijslast aan te leveren. Zorg voor objectieve en feitelijke informatie.
- Benoem in een gesprek met een kind (dat zelf informatie geeft) dat het goed is dat hij/ zij dit deelt. Beloof nooit geheimhouding aan het kind maar leg uit welke stappen je gaat nemen. Geef een kind nooit zelf de verantwoordelijkheid voor het wel/ niet nemen van stappen.